

UTDRAG UR KULTURMILJÖPROGRAM FÖR HERRLJUNGA KOMMUN

Rekommendationer och förslag till skydd för de 21 utvalda områdena, ur sidorna 69-162:
(Övriga texter, t ex historik, motiv för bevarande och gällande skydd ej medtaget nedan, m u a några citat ur Motiv för bevarande.)

1. Kulturlandskap med lång tradition i Jällby, Jällby socken

Rekommendationer: Det öppna landskapet vid kyrkbyn bör även fortsättningsvis hävdas. Bebyggelsen bör underhållas kontinuerligt och hänsyn tas till dess kulturhistoriska värde. Restriktivitet mot nybebyggelse i området.

Förslag till skydd: Områdesbestämmelser skall utfärdas enligt ÖP. Jällby skall prioriteras vad gäller införandet av kommunens områdesbestämmelser. För hävden av odlingslandskapet finns möjlighet att söka EU:s miljöstöd.

2. Stenåldersmiljö i Herrljunga, Herrljunga socken

Rekommendationer: Fortsatt hävd av det värdefulla odlingslandskapet samt vård av fornlämningar. Bebyggelsen skall underhållas kontinuerligt och hänsyn tas till dess kulturhistoriska värde.

Förslag till skydd: En fördjupad översiktplan för Herrljunga tätort skall upprättas enligt ÖP. Den fördjupade översiktplanen för tätorten skall utökas så att den omfattar hela kulturmiljön.

3. Stensträngar, stenrösen, stenvägar och stensättningar i Stenunga, Hudene socken

Rekommendationer: Fortsatt hävd av det värdefulla odlingslandskapet samt vård av fornlämningar. Fornlämningsbeståndet görs levande genom skyltning och information. Bebyggelsen skall underhållas kontinuerligt och hänsyn tas till dess kulturhistoriska värde. Ev. nybebyggelse bör motiveras av brukningsskäl och anpassas till befintlig vad gäller läge, form, färg och material.

Förslag till skydd: För hävden av odlingslandskapet finns möjlighet att söka EU:s miljöstöd

4. Hov - centralbygd från förhistorisk till historisk tid, Hovs socken.

Rekommendationer: Kyrkan och övrig bebyggelse skall underhållas kontinuerligt och hänsyn tas till dess kulturhistoriska värde. Det småbrutna odlingslandskapet bör hållas öppet och ej skogsplanteras. Ev. nybebyggelse skall placeras och utformas med stor hänsyn till de kulturhistoriska värdena. Fornlämningsområdena bör fortsättas att vårdas och skyltas.

Förslag till skydd: Områdesbestämmelser skall upprättas inom riksintresseområde enligt ÖP. NOLA-bidrag för hävd av naturlig betesmark är möjlig.

5. Brons- och järnåldersmiljö i Fröstorp, Hovs socken

Rekommendationer: Landskapet bör fortsätta att hållas öppet och fornlämningarna bör vårdas. Bebyggelsen skall underhållas kontinuerligt och hänsyn tas till dess kulturhistoriska värde. Ev. nybebyggelse skall placeras och utformas med hänsyn till de kulturhistoriska värdena.

(Särskilt förslag till skydd ej angivet.)

6. Från hedendom till kristendom, Ods kyrka i Ods socken

Rekommendationer: Kyrkan och övrig bebyggelse skall underhållas kontinuerligt och hänsyn tas till dess kulturhistoriska värde. Eventuell nybebyggelse skall föregås av noggranna studier av lämpliga bebyggelselägen, samt utformas med stor hänsyn till de kulturhistoriska värdena i miljön. Vård av fornlämningar.

(Särskilt förslag till skydd ej angivet)

7. Järnåldersmiljö i Fölene, Fölene socken

Ur Motiv för bevarande: ...innehåller länets största gravfält från järnåldern...

Rekommendationer: Kyrkan och övrig bebyggelse bör underhållas kontinuerligt och hänsyn tas till dess kulturhistoriska värde. Vid Fölene kyrka och vid Fölene kvarn bör landskapet hållas öppet. På Nycklabacken bör man även i fortsättningen hävda i fornvårdande syfte. Ev. nybebyggelse skall placeras och utformas med stor hänsyn till kulturvärdena i miljön.

Förslag till skydd: NOLA-bidrag för hävd av naturlig fodermark är möjlig.

8. Järnåldersmiljö i Molla, Flaberg och Hägdene, Molla socken

Ur Motiv för bevarande: Odlingslandskap med få motsvarigheter i landet på grund av sina geologiska naturgeografiska former.

Rekommendationer: För miljön karaktär är en oförändrad markanvändning nödvändig. Omgivande marker bör även fortsättningsvis hävdas. Bebyggelsen bör kontinuerligt underhållas och hänsyn tas till dess kulturhistoriska värde. Ev. nybebyggelse skall föregås av noggranna studier av lämpliga bebyggelselägen, samt utformas med stor hänsyn till de kulturella värdena som finns i miljön.

Förslag till skydd: För hävden av odlingslandskapet finns möjlighet att söka EU:s miljöstöd.

9. Remmene - kulturlandskap med lång agrarhistorisk kontinuitet, Remmene socken

Ur motiv för bevarande: Område med länets enda större kvarvarande representant av de förr så vanliga ljunghedarna. Rikligt med fornlämningar ...

Rekommendationer: Bebyggelsen bör kontinuerligt underhållas och hänsyn tas till dess kulturhistoriska värde.

Förslag till skydd: För hävden av odlingslandskapet är EU:s miljöstödd möjligt att söka.

10. Medeltida kolonisation Svalered, Alboga socken

Rekommendationer: Bebyggelsen skall underhållas kontinuerligt och hänsyn tas till dess kulturhistoriska värde. Kulturnämnden initierar en informationsträff med berörda fastighetsägare. Omgivande marker bör även fortsättningsvis hållas öppna.

(Särskilt förslag till skydd ej angivet)

11. Bybildning i Mosslanda, Skölvene socken

Rekommendationer: Bebyggelsen skall underhållas kontinuerligt och hänsyn tas till dess kulturhistoriska värde. Omgivande marker bör fortsättningsvis hävdas.

Förslag till skydd: För hävden av odlingslandskapet finns möjlighet att söka EU:s miljöstödd.

12. Skifteslandskap i Ölanda, Hudene socken

Rekommendationer: Odlingslandskapet bör hållas öppet. Bebyggelsen skall underhållas kontinuerligt och hänsyn tas till dess kulturhistoriska värde. Ev. nybebyggelse skall placeras och utformas med hänsyn till de kulturella värdena som finns i miljön. Fornvård bör övervägas.

(Särskilt förslag till skydd ej angivet)

13. Kippe lyck, en torpmiljö i Grude socken

Rekommendationer: Området bör även fortsättningsvis hållas öppet.

Förslag till skydd: För hävden av odlingslandskapet finns möjlighet att söka EU:s miljöstödd

14. Bondgårdar i Källunga, Källunga socken

Rekommendationer: Bebyggelsen skall underhållas kontinuerligt och hänsyn tas till dess kulturhistoriska värde. Kulturnämnden initierar en informativsträff med berörda fastighetsägare.

(Särskilt förslag till skydd ej angivet)

15. Miljö runt Eriksbergs kyrkor, Eriksbergs socken

Ur Motiv för bevarande: Eriksbergs kyrkomiljö har sedan tidig medeltid utgjort sockencentrum. ... Den romanska stenkyrkan och det påkostade relikskrinet vittnar om platsens betydelse sedan tidig medeltid.

Rekommendationer: Befintlig bebyggelse skall underhållas kontinuerligt och hänsyn tas till dess kulturhistoriska värde. Ev. nybebyggelse skall placeras och utformas med stor hänsyn till de kulturella värdena i miljön.

(Särskilt förslag till skydd ej angivet)

16. Bebyggelsemiljö i Södra Björke, Södra Björke socken

Rekommendationer: Bebyggelse bör underhållas kontinuerligt och hänsyn tas till dess kulturhistoriska värde.

(Särskilt förslag till skydd ej angivet)

17. Hallanda säteri, Broddarps socken

Ur Motiv för bevarande: Välbevarad herrgårdsmiljö med historiska anor från 1400- och 1500-talen. Brännvinsbränneriet den troligen den äldsta profana byggnaden i kommunen. ...

Rekommendationer: Bebyggelsen bör kontinuerligt underhållas och hänsyn tas till det kulturella värdet.

Förslag till skydd: Brännvinsbränneriet bör förklaras som kommunalt byggnadsminne.

18. Stora Mollungens säteri, Ods socken

Ur Motiv för bevarande: välbevarad säterianläggning med anor från 1500-talen. ...

Rekommendationer: Bebyggelsen bör underhållas kontinuerligt och hänsyn tas till dess kulturhistoriska värde.

(Särskilt förslag till skydd ej angivet)

(Särskilt förslag till skydd ej angivet)

19. Ljung, tings- och handelsplats i Grude socken

Ur Motiv för bevarande: Tingsplats och Gäsene härads medelpunkt sedan 1600-talet. ...

Rekommendationer: Bebyggelsen bör underhållas kontinuerligt och hänsyn tas till dess kulturhistoriska värde.

Förslag till skydd: Vid förändring av detaljplan skall Ljung 1:13 Järnvägsstationen och Ljung 1:21 Karinsdal förses med beteckningen lilla q kompletterat med rivningsförbud och skyddsbestämmelser för att säkerställa byggnadernas kulturhistoriska värde.

20. Herrljunga tätort, Herrljunga socken

Rekommendationer: Bebyggelsen skall underhållas kontinuerligt och hänsyn tas till dess kulturhistoriska värde.

Förslag till skydd: En fördjupad översiktsplan avses att tas fram för Herrljunga tätort. I det arbetet bör de kulturhistoriskt värdefulla miljöerna behandlas och äldre gällande detaljplaner ses över och ändras så att den kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsen får varaktigt skydd enligt PBL. För villabebyggelsen i områdets östra del skall detaljplan eller områdesbestämmelser utfärdas för att säkerställa den värdefulla miljön.

21. Stationssamhälle i Mollaryd, Molla socken

Rekommendationer: Befintlig bebyggelse skall underhållas kontinuerligt och hänsyn tas till dess kulturhistoriska värde.

(Särskilt förslag till skydd ej angivet)